O všech nárocích majetkových s výminkou nároku na náhradu činže, rozhoduje řádný soud.

Nároky na náhradu nákladů obcí neb společným úřadem bytovým na úpravu neb stavební změny vynaložených promlčují se uplynutím šesti měsíců, jinaké nároky uplynutím jednoho roku.

Trest na přestupky tohoto nařízení — pokud ovšem nejsou delikty těžšími — stanoven peněžitou pokutou do 5000 K neb vězením do 6 neděl. Kompetentní jest úřad politický, který může na oba druhy trestu uznati.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Řádové dekorace sluší i nyní po státním převratu dle § 90. nesp. pat. vraceti a soud pozůstalostní má povinnost dědicům je odebrati.

Při projednání pozůstalosti po A-ovi v lednu 1918 zemřelém, bylo zjištěno, že zůstavitel byl majitelem komturského řádu císaře Františka Josefa s hvězdou a rytířského řádu železné koruny třetí třídy.

Jelikož přihlášení dědicové při projednávání pozůstalosti notářem, jako soudním komisařem, teprve po státním převratu prováděném, uvedené řády vrátiti odepřeli, udávajíce, že toho za změněných státoprávních poměrů není potřebí, bylo jim tak uloženo usnesením pozůstalostního soudu.

Stížnosti dědiců, již opřeli o tvrzení, že § 90. nesp. pat. neplatí, poněvadž zrušením státu rakousko-uherského a hodnosti císařské zanikly úřady řádové s těmito institucemi nerozlučně spojené (velmistrovství řádů, řádové kanceláře), jakož i řády samy, takže tu není nikoho, komu by mohly a směly býti vráceny, kdyby i existovaly. Tento právní stav byl prý uznán zákonem z 10. prosince 1918 č. 61 st. z. a nař., jenž zrušil nejen řády, ale i veškerá z nich plynoucí práva, tudíž i právo je zpět požadovati, takže řádové odznaky musí býti nyní pokládány za věci ničí.

Rekursní soud stížnosti nevyhověl z důvodů těchto: Dle zákona ze dne 28. října 1918 č. 11 sb. z. a nař., dle něhož veškeré dosavadní zemské a říšské zákony a nařízení zůstávají prozatím v platnosti a všechny úřady prozatím úřadují a jednají dle dosavadních platných zákonů a nařízení, dále dle § 4. zákona ze dne 2. listopadu 1918 č. 1 sb. z. a n., § 20. zák. ze dne 13. listopadu 1918 č. 37 sb. z. a n., kterými zákon ten opětně vyhlášen a platným byl uznán, dále dle zákona z 2. listopadu 1918 č. 2 sb. z. a n., kterým zřízeny byly nejvyšší správní úřady ve státě československém, dále dle § 3. zákona z 10. prosince 1918 č. 61 sb. z. a n., kterým ministru vnitra uloženo, aby v dohodě se zúčastněnými ministry provedl zákon o zrušení šlechtictví, řádův a titulův, konečně podle výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 29. března 1919 č. 6740/19, dle něhož prováděcí nařízení k zákonu o zrušení šlechtictví, řádův a titulův bude teprve za nějaký čas vydáno, při čemž pak ministerstvo vnitra sdělilo, že co se týče odvádění řádových dekorací, které po úmrtí majitele se vracejí, sbírají je i nadále příslušné zemské správy politické, kterým současně se dostává pokynů, jak s nimi prozatím až do konečného rozřešení této otázky naložiti mají, okresní soudy pak dle téhož výnosu poukázány, aby takové dekorace zasílaly zemské politické správě, nelze o tom pochybovati, že novými zákony a nařízeními nových správních úřadů uznává se platnost §§ 59. a 90. nesp. pat., pokud se týče odvádění řádových dekorací pozůstalostními soudy a že nařízené usnesení prvého soudce jest v těchto zákonech a nařízeních odůvodněno (sr. § 2. č. 5 nesp. pat.).

Rekurs proto není důvodným a nemohlo mu býti vyhověno.

Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 11. června 1919 č. R I 209/19 dovolacímu rekursu pro nedostatek podmínek § 16. nesp. pat. nevyhověl, při čemž na vyvrácení vývodů stížnosti dovolací dodal: Státním převratem nenastala v soukromém vlastnictví žádná změna, takže uznává-li stěžovatel, že řády, o něž se jedná, byly zůstaviteli bývalým panovníkem uděleny jen k používání, bylo jeho povinností jako dědice, ihned po úmrtí zůstavitelově je soudu odevzdati, aby byly na patřičné místo vráceny. Mylně domnívá se stěžovatel, že zákonem ze dne 10. prosince 1918 č. 61 sb. z. a n., jenž zrušil nejen řády, ale i práva z nich plynoucí, zrušena byla i povinnost odznaky řádové vrátiti. Zákon má zřejmě na mysli jen práva, která z udělení řádu vykonávati směl vyznamenaný, netýká se tedy povinnosti ku vrácení odznaků dědici po zániku práv nastalém úmrtím osoby oprávněné.

Min. nař. z 29. března 1919 č. 6740 neřeší otázku vlastnictví řádových odznaků, nýbrž dává soudům toliko direktivu, na který úřad nyní po nastalém státním převratu, takové odznaky řádové, které po úmrtí držitele dle § 90. nesp. pat. musí se vrátiti, mají býti zaslány. Nařízení to není tedy proti zákonu vydáno, nýbrž podle zákona, neboť řády uděleny byly faktorem, svrchovanost státní moci vykonávajícím s výhradou jich vrácení a proto, když předpis o vrácení jich zůstal zachován, sluší je vrátiti tomu, kdo podle nyní platných zákonů v samostatném státě československém tuto svrchovanou státní moc vykonává.

Ustanovení nař. ze 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a nař. nevztahují se na poměry pachtovní.

Pokud je dle § 3. odst. 2. nař. z 9. února 1919 č. 62 sb. z. a n. dovolací rekurs nepřípustný.

A dal B-ovi soudní výpověď z hostince i koncese výčepnické, kterou okresní soud ve F. vyřídil dle § 562. c. ř. s. B vznesl včas námitky, ale mimo to i rekurs proti výpovědi. Krajský soud v L. jako soud rekursní usnesení soudu prvního výpověď obsahující zrušil a nařídil jednati o podání A-ově po rozumu nař. ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a n. nesporně.

Na stížnost A-ovu zrušil Nejvyšší soud rozhodnutím z 13. května 1919 R I 184/19 usnesení stolice druhé a uložil této, aby nepřihlížejíc k zrušovacímu důvodu jí užitému, o rekursu B-ově nově rozhodla.

Odůvodnění: Především jest zodpověděti otázku, zdali je v daném případě dovolací rekurs s ohledem na ustanovení § 3. odst. druhý nař. ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař. po případě § 527. odst. druhý c. ř. s. přípustným.

Otázku tuto dlužno zodpověděti kladně. Neboť ani první, ani druhé zákonné ustanovení nemá zde místa.

Prvního předpisu (§ 3. odst. 2. cit. nař.) proto zde užíti nelze, poněvadž na přítomnou výpověď z poměru pachtovního předpisy nařízení ministerského ze dne 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a nař. vydané jen k ochraně nájemců se nevztahují a proto také první soudce, řídě se udáním výpovědi (žaloby), že hostinec i s koncesí výčepnickou, tudíž celá živnost hostinská i s místnostmi dána byla do pachtu a tento pachtovní poměr výpovědí zrušiti třeba, kteréž udání žalobní dle § 41. j. n. jeví se pro přezkoumání příslušnosti a tudíž i přípustnosti sporného řízení směrodatným, nezahájil o podání řízení nesporné, v nařízení ministerském ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař. předepsané, nýbrž vyřídil je jako řádnou výpověď soudní vedle předpisu třetího oddílu částky šesté civ. řádu soudního.

Nedal tedy první soudce svolení k výpovědi dle § 2. cit. nařízení, nýbrž vydal výpověď soudní dle § 562. c. ř. s. Není-li tu ale usnesení soudního, vydaného po rozumu nař. ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a n., pak o rozhodnutí soudu rekursního nemůže platiti předpis § 3., odst. 2. cit. nař., že další opravný prostředek se nepřipouští, poněvadž předpis ten právě předpokládá, že rozhodnuto bylo věcně o přípustnosti nebo nepřípustnosti výpovědi v řízení nesporném.

Avšak ani předpisu § 527. odst. 2. c. ř. s. nelze tu použíti. Ten platí nepřihlíže k jiným zákonným ustanovením, jež zde v úvahu nepřicházejí, toliko tehdy, když soudem rekursním nařízeno bylo vyslechnutí stran a nové rozhodnutí dle zásad řízení sporného. Tomu ale v daném případě tak není. Zde zrušuje se usnesení a ukládá se soudu prvnímu, aby jednal se stranami a rozhodl dle předpisu § 3. nař. z 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař., jež stanoví pro jednání o výpovědích smluv nájemních dočasně řízení nesporné.

Proto nařízené usnesení opravnému prostředku dle všeobecného ustanovení § 514. c. ř. s. podléhá, poněvadž tento není zvláštním ustanovením vyloučen.

Jak v předu uvedeno, jedná se dle udání výpovědi, která zastupuje žalobu a jejíž obsah je tedy dle § 41. j. n. pro posouzení příslušnosti soudu i řízení směrodatným, o zrušení smlouvy pachtovní, jelikož budova i s koncesí hostinskou dána byla do užívání, takže předmětu smlouvy jen s vynaložením píle a námahy používati lze (§ 1091 obč. z.). Na smlouvy pachtovní nevztahuje se ale nařízení ze dne 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a nař., jelikož, jak z nadpisu jeho i z ustanovení § 1. zřejmě plyne, vydáno jest jen ku ochraně nájemců.

Nařídil-li tedy rekursní soud, zrušuje vydanou soudní výpověď, jednání o ní dle předpisů nařízení ze dne 9. února 1919

č. 62 sb. z. a nař., tedy dle zásad řízení nesporného, zahajuje tím záležitost, která není předmětem dobrovolného soudnictví, v řízení nesporném v důsledku čehož jeví se řízení rekursní a usnesení naříkané zmatečným i slušelo je dle § 42. posl. odst. j. n. zrušiti a nové rozhodnutí soudu rekursnímu uložiti.

Nájem restaurace lázeňské nutno považovati za pacht a nevztahují se na smlouvy takové předpisy o výpovědi z nájmu.

Krajský soud zrušil usnesení okresního soudu, jímž neschvaluje se výpověď daná nájemci lázeňské restaurace, i celé řízení usnesení tomu předcházející a soudu stolice prvé uloženo, aby po právomoci rozhodnutí toho zahájil o výpovědi řízení dle předpisu VI. dílu, 3. oddělení civilního řádu soudního a po jeho provedení znovu rozhodl. Z důvodů: Pojmenování smlouvy nerozhoduje a její právní účinky nelze posuzovati dle toho, jaké pojmenování strany zvolily, nýbrž dlužno hleděti toliko k obsahu smlouvy. Nájem spočívá dle § 1091 obč. z. v pouhém užívání pronajaté věci, kdežto pacht z těžení věci prací a pílí. Lázeňská restaurace nebyla B-ovi propůjčena smlouvou proto, aby ji obýval, nýbrž, aby provozováním živnosti hostinské a stravovatelské a propůjčováním obytných místností lázeňským hostům, tedy svou prací a pílí, z ní těžil, takže smluvní poměr má nesporný znak smlouvy pachtovní. Na zrušení poměrů pachtovních výpovědí se však předpisy nař. ze dne 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a nař. nevztahují. Poněvadž rozhodnuto bylo o věci, jež náleží na pořad práva, v řízení nesporném, jeví se usnesení v odpor vzaté, jakož i celé řízení jemu předcházející, zmatečným, slušelo je tudíž zrušiti a zahájení příslušného zákonného řízení o vznesených námitkách nařídíti.

Nejvyšší soud v rozhodnutí svém ze dne 13. května 1919 R I 185/19 dovolacímu rekursu nevyhověl. Důvody: Především sluší položiti otázku, je-li stížnost proti rozhodnutí rekursního soudu oproti předpisu § 3. nař. min. ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař. přípustnou.

Otázku sluší zodpověděti kladně, jelikož uvedený zákonný předpis předpokládá, že rekursní soud rozhodne o usnesení prvního soudce o přípustnosti dané výpovědi věcně a jen v takovém případě dle duchu svého další opravný prostředek vylučuje. Takový případ zde není. Proto revisní soud podjav se přezkoumání naříkaného usnesení, shledává je správně zákonu odpovídající.

Že nařízení o ochraně nájemců na pachtovní smlouvy použíti nelze, stěžovatel ani v odpor nebéře, jelikož to také z předpisu § 1. nař. ze dne 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a nař. rozsah platnosti tohoto nařízení vymezujícího zřejmě vyplývá.

Jedná se tudíž toliko o otázku, jde-li v případě přítomném o smlouvu nájemní či pachtovní, kterouž otázku po názoru stěžovatelovu rozhodl rekursní soud nesprávně. Zcela případně uvádí stížnost, že pouhý pronájem domu k provozování živnosti nějaké, třeba již i přiměřeně zařízeného, není pachtem nýbrž pouhým nájmem, neboť definici v § 1091 obč. z. sluší vykládati tak, že při nájmu obmezuje se nájemce jen na užívání nájemního předmětu, kdežto při pachtu pachtéř z pachtovního objektu příčinčním svým dociluje plodů, tedy výtěžků pro sebe.

Z pravidla bude hned předmět smlouvy naznačovati, je-li o něm uzavřena smlouva nájemní nebo pachtovní, jelikož některé objekty jako pozemky hospodářské, jež dle úmyslu stran mají se obhospodařovati, jen s vynaložením píle a námahy vydají užitků, kdežto jiné objekty jako stavení obytelná, jsou předmětem pouhého osobního používání. Při živnostenských budovách sluší rozeznávati mezi obchodními místnostmi nebo dílnami, v nichž se obchod nebo živnost provozuje a mezi živností samou. Místnosti samy o sobě se najímají, kdežto živnost se propachtovává. Jelikož v daném případě tvoří předmět smlouvy nejen budova, které by i k různým jiným potřebám mohlo se používati, nýbrž zvláště pro restauraci zařízené výstavnosti, zahrada a různé další příslušenství vše to výlučně toliko pro lázeňskou živnost zařízené se vším inventářem a mimo to i samo hostinství či výčepnictví, tedy živnost, jak z listiny smluvní na jevo jde, pak nemůže býti pochybnosti, že jest tu smlouva pachtovní, poněvadž úmysl stran nesl se jedině tam, aby objektu, o němž smlouva byla uzavřena, bylo výhradně užíváno jako živnosti lázeňské spojené s hostinstvím a jiné používání jest naprosto nepřípustné, nemá-li předmět smluvní ztratiti svůj dosavadní karakter.

Zcela správně uznal tedy rekursní soud, že, ano se jedná zde o výpověď z pachtu, na který zákonná ochrana pro nájemce stanovená se nevztahuje, nemělo jednáno býti dle zásad řízení nesporného, jak stanoví pro výpověď z nájmu § 3. nař. z 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař. a proto řízení provedené vedle § 42. posl. odst. j. n. jako zmatečné zrušil.

Stížnosti nebylo tudíž přiznati úspěchu.

Nedodržení předpisu § 50. ex. ř. zakládá zmatečnost řízení přes ustanovení § 104. v novém znění j. n.

O žalobě opposiční, podané u krajského soudu jako obchodního senátu v Ch., jenž exekuci podle platebních rozkazů směnečních byl povolil, nařídil a prováděl jmenovaný obchodní senát ústní sporné jednání s přibráním soudce laika a takto obsazeným senátem také rozepři rozhodl.

K odvolání strany žalované vrchní zemský soud z moci úřední rozsudek první stolice i řízení jemu předcházející, pokud se provádělo před senátem takto sestaveným, zrušil.

Nejvyšší soud rozhodnutím ze dne 27. května 1919 R I 197/19 dovolací stížnosti nevyhověl. Důvody:

Z rozvláčných vývodů stížnosti jest jen tolik správno, že otázka, o kterou se jedná, netýká se příslušnosti soudu.

Žaloba byla správně podána u soudu, jenž exekuci povolil, totiž u krajského soudu jako obchodního senátu a proto dovolání se předpisu §u 51. ex. ř. zde místa nemá.

V případě přítomném jedná se jen o otázku, byl-li rozhodovací soud náležitě obsazen a zdali zběhlá vada má v zápětí zmatečnost rozsudku a jemu předcházejícího řízení, pokud toto před vadně obsazeným soudem se odbývalo.

Mylně má dovolatel za to, že když dle nového ustanovení §u 104 j. n. mohou strany platně smluviti, aby rozepře spadající pod obecnou právomoc vznesena byla na soud obchodní, nemůže býti vadou, když předmětná rozepře, která dle § 50. ex. ř. měla rozhodována býti výhradně jen soudci zkoušenými, byla projednána a rozhodnuta senátem za přibrání soudce odborného z kruhů obchodních, ana žádná strana proti tomu výtky nečinila.

Sestavení senátu vymyká se dohodě stran, tu platí bezvýminečně předpis zákona a proto i ustanovení § 50. ex. ř. má ráz práva donucovacího. Nelze zde proto užíti analogie posledního odstavce § 104. j. n. a to tím méně, ano se jedná o vykonávání moci soudní v řízení exekučním, v němž jakákoli dohoda mezi stranami jest neúčinná.

Mylně také za to má dovolatel, že zběhlá vada nezakládá zmatečnost, poněvadž § 50. ex. ř. takové sankce nestanovil.

Exekuční řád předpisuje v § 78., že pokud v něm není nic zvláštního ustanoveno, platí všeobecné předpisy c. ř. s. Prohlašuje-li tedy předpis § 477. č. 2 c. ř. s. za zmatek, pro který dlužno zrušiti rozsudek i vadné řízení, když rozhodovací soud nebyl řádně obsazen, platí předpis ten i zde ve sporu přítomném, třeba to § 50. ex. ř. zvláště nestanovil, poněvadž citované zákonné místo určuje jen, jak oproti §u 7. j. n. sluší v rozepřích, k nimž exekuční řízení dalo podnět a jež se před kausálním soudem projednávati mají, rozhodovací soud obsaditi.

Nebyl-li tento předpis zachován, jak se stalo právě zde, zběhl se zmatek, který má za následek, co určuje § 477. úvodní věta c. ř. s. a co také odvolací soud vyslovil.

Dovolacímu rekursu neslušelo proto přiznati úspěchu.

ZE DNE.

Zajištění půdy drobným pachtýřům. Upozorňujeme na velice důležitý zákon ze dne 27. května 1919 čís. 318 s. z. a n. a prováděcí nařízení, resp. výnos min. sprav. ze dne 30. června 1919 čís. 12.314 (Věst. min. sprav. čís. 19.) o postoupení pozemků spachtovaných do vlastnictví pachtýřům. Zákon ten řadí se důstojně k starým rakouským zákonům, v nichž panoval duch rakušácké »Amtswegigkeit«. Byla totiž zákonem tím téměř vyloučena působnost notářů a advokátů při této důležité akci listinné a knihovní. Převedení vlastnictví na jednotlivé pozemky pachtované státi se má úředním usnesením, kterýmž též se má rozhodnouti o převzetí práv věcných na nemovitostech věcících, a úředním usnesením rozpočetním má se rozvrhnouti přejímací cena za pozemky mezi event. knihovní věřitele. Tím má býti stav notářský a advokátní připraven o velkou a nejdůležitější část své agendy. Proto intervenoval spolek náš a Pražská not. komora ihned u ministerstva spravedlnosti a obě tyto instituce podaly zvláštní pamětní spis ministerstvu spravedlnosti a zemědělství. Nese se pak požadavek náš v tom směru, aby stav notářský nebyl vylučován